

Йордан
Кифов

ИГРАТА НА ЗАСТРАХОВАТЕЛНИЯ ПАЗАР

Както ви уведомихме - на 30 март след приключването на Общото събрание на ЗД „Бул инс“ АД изпълнителният директор на дружеството **Йордан Кифов** даде пресконференция, която всъщност бе един непринуден разговор по проблеми на застраховането в нашата страна. В брой 7 на в. „Застраховател“ публикувахме специалното интервю с него, а сега ви предлагаме отговорите му на въпроси, зададени от присъстващите журналисти. В тях той пое отговорността си като председател на Комисията по автомобилно застраховане към Асоциацията на българските застрахователи, като член на УС на Гаранционен фонд и на АБЗ и като изпълнителен директор на ЗД „Бул инс“ АД.

Тъй като разговорът бе продължителен и обхващаше много теми, сред които преобладаваше тази за задължителната застраховка „Гражданска отговорност“, няма да маркираме дословно въпросите, а чрез отговорите му ще ви изложим мислите и позицията на г-н Кифов по тях.

ЗА ВЪТРЕШНАТА
ЗАДЪЛЖНОСТ
(РЕГРЕСИТЕ)

Много пъти съм споделял и един друг проблем - на практика той е много съществен, защото се отнася до вътрешната задължителност между застрахователните компании. Размерът на тази вътрешна задължителност е огромен. Това е така нареченият въпрос за регресите. Той съществува между всички играчи на пазара. През тази година ние лично излизаме от тази ситуация, защото направихме скок по отношение на „Гражданска отговорност“. Удвоихме си приходите и сега ще можем да балансираме в това отношение вземанията си от другите дружества, тоест спряхме да ги кредитираме. Досега ги финансирахме на практика, защото ни забавяха плащанията. А и вече в Кодекса за застраховане има вратичка, която ни позволява да си поискаме тези пари чрез нагорно.

Общата методика ще помогне най-вече на масовия гражданин в смисъл, че ние сме дали минимални прагове на обезщетение по застраховката „Гражданска отговорност“, под които да не може да слезе нито едно застрахователно дружество. Досега те не съществуваша и доста дружества, които се изживяваха като големи застрахователи по тази застраховка, с най-различни екстри и примамки към застраховката плащаха по особен начин.

И преди тази методика ние си уреждахме вземанията, но в случая не става въпрос за това някой да ни определи размера, а става въпрос за нежелание за плащане по принцип.

Проблемът може да е и на съдебната система, но ти не можеш да водиш постоянно дела срещу всички, това е пълен ужас! На пазара всички играчи трябва да се разплащат

в рамките на един-два-три месеца максимум.

Понеже стана дума за вратичката, която отваря новият Кодекс за застраховане, ще ви отговоря, че на вътрешната задължителност никой не обръщаше внимание, тя не беше изобщо тълкувана. А сега този въпрос може вече да се поставя съвсем официално по силата на кодекса. Тази задължителност може да обърне пазара, защото, реално погледнато, много дружества имат да взимат пари от тези, които им ги дължат. Те от своя страна не се разплащат към тях, а изплащат щетите по „Гражданска отговорност“ на гражданите и по такъв начин се изживяват отново като много добри платци по застраховката „Гражданска отговорност“. И така хората се заблуждават.

Нещата вече тръгнаха в правилната посока, но ще следват страховтни катаклизми на пазара по „Гражданска отговорност“. По тази причина ние сме доста консервативно настроени. Тази застраховка ще е основният проблем и тя ще се превърне в препъникамак на целия застрахователен пазар. От нея ще зависи абсолютно всичко.

Преди повече от година предказах, че това ще се случи, но много хора почерпиха дивиденди, като заявяваха, че пазарът се освобождава и лошите застрахователи няма да взимат 150-160 милиона лева от гражданите, че те вече ще си купуват много евтини застраховки. Това беше абсолютен мехур, който се спуска. А на всички тях трябва да им е ясно, че истината е друга и че идва лошото, за което тези някои застрахователи изобщо не говорят.

Затова аз бях единственият, като председател на Комисията за автомобилно застраховане към АБЗ, който се противопостави изключително енергично против премахането на минималните рискови премии от 1 януари 2006 година. Тъй като ние сме в условия на преход, а те предполагат нелоялна война между дружествата. И всичко стана точно така.

Като казвам, че мехурът се спуска, имам предвид, че вече всички дружества осъзнават, че пари няма не само за изплащане на обезщетения, а за всичко. Защото не можеш да събираш премии от порядъка на 40-70 лева и в същото време да носиш отговорност за един милион лева. Ето защо повтарям, че всичко това ще рефлектира върху пазара, и то много сериозно.

Няма изход от тази ситуация освен фалити, консолидации... Тези процеси може да се забавят във времето, но не могат да се избегнат! Когато оставиш такъв проблем да виси във въздуха, той натежава, в един миг се връща като бумеранг и те смачква.

До това положение може да не се стигне само ако не бе освободен пазарът. При всички случаи моето предложение бе той да се освободи след влизането ни в Европейския съюз. Тогава нещата щяха да бъдат съвсем други. В Германия този преход е бил цели 9 години, като имате предвид каква е нейната икономика и какви са приходите на нейното население. В такъв случай за какво говорим ние с нашата прибръзаност? Значи ние искаме да бъдем по европейци от европейците! В заключение ще ви кажа, че пазарът е объркан безумно от безумни стъпки.

ЗА ФАЛИТИТЕ

Покрай малките, които фалират или ще фалират, ще фалират и големите дружества, които надлежно събират пари, защото се принуждават да свалят тарифите. И си плащат надлежно. А тези, които не искат да платят, ще откънат парите. Сам си направите сметка. Когато тарифите се свалят от 170 на 70 лева, колко пъти се намалява възможността това дружество да плаща обезщетения. И куриозът е в това, че то е невинно, а другите, които са сключили надлежно полиците си и са работили нормално досега на пазара, ще пострадат. А на него в никакъв случай нито една компания не е сама за себе си. И в този смисъл не трябва да се допуска фалит на нито едно дружество, колкото и да е в тежко състояние. То трябва да се обедини с друго, да бъде оздравено или да се поеме портфейлът му. Пресен е случаят с „Юпитер“, компанията още не е обявена във фалит. Тъй че играта на застрахователния пазар е изключително сложна и деликатна и всяко едно смъкване на премията надолу е ужасно, при положение че идват отговорности за хиляди и милиони евро.

ЗА ИНТЕРЕСА
НА ЧУЖДИТЕ
ЗАСТРАХОВАТЕЛИ
КЪМ НАШИЯ ПАЗАР

Той не може да не е голям от тяхна страна, защото застраховането е гръбнакът на икономиката. Позициите на застрахователите са дълги, не са къси като тези при банкерите. Това е кръвоносната система на индустрията. Не случайно ние сме длъжни да закупуваме държавни ценни книжа и сме основни кредитори на държавата.

ЗА ГАРАНЦИТЕ

С учредяването на Националното бюро „Зелена карта“ създадохме лостове за гаранции. Всички членове на бюро то участват с по 600 000 евро

банкова гаранция. В случай че някой не си изпълни задължението, всички взимат участие в плащането. В бъдеще обезпечителният фонд, за който много се говореше, ще бъде част от системата „Зелена карта“ - Гаранционен фонд. Но за минал период трудно може да се вмени подобно задължение на компаниите членове на „Зелена карта“. За това трябва да узреят самите застрахователни дружества. Тоест на пазара да останат истинските играчи, другите да изчезнат - те или ще се обединят с някое друго дружество, или някой ще ги купи. Всичко това ще стане от само себе си. Всеизвестно е, че малките риби, и то живите, ги изяждат големите риби. А мъртвите пък други ги ядат, крокодилите например. Празно няма на пазара. Но лошото е, че в цялата тази система ще изгорят изключително много невинни граждани, които нямат хабер кое дружество би могло да продължи напред и като си вземе от него полица за „Гражданска отговорност“, дали може да спи спокойно.

Време е вече да престанем да смятаме, че някой друг трябва да мисли за нас. Най-малкото, което е задължение на всеки гражданин, е да си направи справка при даден брокер, да поиска съвета от човек, който продава оперативно интересувашата го застраховка и има лиценз за това. Нека най-после се знае от всички, че брокерите защитават интересите на застрахованите. Те са звеното, което им препоръчва застраховки и застрахователни дружества и после защитава интересите им. Когато нещо не знаеш, обикновено питаш, а като питаш, си плащаш - така е по света. Няма друг принцип. Спестяваш ли - можеш да спечелиш, но и да изгубиш - рискът остава у тебе! На този свят има едно основно правило - всеки е длъжен да бъде умен, не може никой друг да мисли вместо теб. Тук ще добавя и това, че има агенти, които са изключително находчиви. Те са много вещи и могат да насочват в правилната посока гражданите. Някои от тях правят приходи за по половин, един милион лева. У нас все още няма закрепостени агенти, те имат разрешение да работят за всички дружества на пазара. Печелят от комисионите, а те са основният двигател при капитализма. Без тази мръсна дума „комисионни“ няма движение напред и нагоре.

ЗА ВНОСКИТЕ
В ГАРАНЦИОНЕН
ФОНД

Отчислението, вноската на всяко дружество, което сключва застраховката „Гражданска отговорност“ в Гаранционен фонд, е 2.30 лв., а не 3.70 лв. Ако някоя компания обявява втората цифра, значи че тя е абсолютно некоректна към клиентите си. Значи тази вноска представлява задължението на всяко дружество да отдели от парите на застрахования в Гаранционния фонд за изплащане на обезщетения на пострадалите от водачи на МПС, които нямат сключена застраховка „Гражданска отговорност“. Пак повтарям - тази сума е 2.30 лв. Надзорът бе принуден да я фиксира не в процент, а в абсолютна стойност, защото тарифите паднаха много надолу.

По въпроса за изплащане
на щети по „Гражданска отговорност“
от Гаранционен фонд

Трябва да се знае от всеки, че Гаранционен фонд обезщетява само хора, увредени от водачи на МПС, които нямат сключена задължителната застраховка „Гражданска отговорност“.

Ако имате полица на застраховката „Гражданска отговорност“ и застрахователят ви е фалирал, ще си плащате щетата сам до гроб.

НИЕ И ЕВРОПА

Положението е страшно по простата причина, че Европа не се натиска да влиза в България, напротив, ние се натискаме да влезем в нея. Но Европейският съюз има изисквания. Какви са те? Обяснявам съвсем елементарно - Европейският съюз е едно строго организирано семейство. А ние ще влезем в него и ще започнем да чупим, да трошим и да убиваме, без да има кой да плаща за това. Нещо, което Европа няма да ни позволи. Ами вие ще допуснете ли у вас да влезе някой да ви изпочупи всичко в къщата ви и да си излезе ненаказан? Тук става дума за плащане. Аз ви говоря за това, имайки предвид, че с нашия манталитет в бъдеще ще се получи така, че ще има застрахователни компании, които няма да са в състояние да изплащат щети след събития. И не става дума за това, че те са събрали малко премиен приход, а за това - от малкото, което са получили, колко е останало.

Тази година аз като изпълнителен директор на ЗД „Бул инс“ АД се принудих да сваля цените за застраховката „Гражданска отговорност“ заради колегите. Знаете, че нашето дружество винаги е държало висока премийна ставка във всички видове застраховки. В момента за съжаление се наблюдава събаряне и на пазара по автомобилно застраховане като цяло заради невъзможността тези средства по „Гражданска отговорност“ да влязат в дружествата.

